

Storforsgården, skogsbolaget Storfors tjänstebostad. Gamla kommunalkontoret. Senare Herman Johanssons bokhandel. Bild tagen på 1940-talet. Huset byggdes på 1880-talet av AB Storfors från Piteå.

Arvidsjaur kommun var beroende av en läkarbostad och år 1918 fanns tillfälle att köpa huset för att då bl.a. ordna bostad till läkare. Under spanskans härjningar, främst senvintern 1920, blev den gamla sjukstugan för liten och Storforsgården fick en tid bli extra sjukstuga. Vårdare var frälsningssoldaten Engla Andersson.

Gamla kommunalkontoret fanns en trappa upp i byggnaden. I bottenvåningen Hedbergs Ur och Guld och östra delen en bostadslägenhet. Omkring 1947 bytte kommunen och Herman Johansson tomter. Flyttade sin Bok- och Pappershandel till detta hus, där affärsrörelsen fanns kvar till (2005) bedrivs av 3:e generationen Johansson. 2005 köpte Änglafröjd fastigheten.

**Inspektor E F Marklunds pensionärsbostad i korsningen Storgatan/Västlundavägen, 1918.
Idag Stockstugan.**

Detta hus började byggas 1886 av en garvare vid namn Markof på den plats där posthuset (bild 2000_5_9) senare kom att ligga. När inspektor E F Marklund köpte huset, för att ha det som bostad efter pensioneringen, var inte huset färdigbyggt.

Marklund lät färdigställa huset och hyrde bl a ut det till Oskar L Skarin, som blev Arvidsjaurs förste läkare (se bild 1982_204_6). Hyran utgjordes av fri läkarvård till Marklund och hans familj.

När huset revs 1966, tillvaratogs virket och av det byggdes Stockstugan upp (se bild 1982_683_41).

Köpmantorget berättar:

Köpmantorget berättar:

Köpmantorget

Hus från vänster: Affär och bostadshus (Kv Svalan 1) innan det flyttades upp närmare Storgatan, nuvarande (1999) Petterssons Skor, Bagare Bröms hus, bageriet på gården bakom. Uthus till hus, vilket var Guldsmed Erikssons hus.

Hur Köpmantorget i Arvidsjaur använts genom tiderna.

Utdrag ur Gunnar Arvius samlingar, skrivet 1/1 1972:

-Köpmantorget. Torget har alltid utgjort centrum i samhällets utveckling genom tiderna, särskilt då handel och köpenskapen, men det finns andra saker som torget i Arvidsjaur upplevt.

- **Brottning.** På 1880-talet då var brottning den verkliga sporten. Denna sport började oftast på gott maner, men i regel kom spriten med i bilden och utvecklades våldsamma slagsmål byalag emellan där den beryktade mässingsnusdosan var det förnämsta tillhygget.

- **Hästutställningar.** På 1890-talet anordnades den första hästutställningen på torget. Den 25/8 1894 hölls både Lantbruks- och hästutställning på torget: Lappkungen P J Granström erövrade första pris 200 kronor för bästa arbetshäst. Vid detta tillfälle uppvisades för första gången i Arvidsjaur en häst av ardenerras. Ägaren var Konsul Hedqvist från Rosvik, Piteå. I gamla Folkskolan var allehanda vävnader och hemslöjd utställda.

Hästhandeln på torget, bild från 1894, se bild 1982_48.

Slöjd och vävnadsarbeten på Gamla Folkskolan, se annan bild.

- **Handel.** I slutet av 1800-talet och även under första världskriget utgjorde torget centrum för handel, vid alla större helger. Det var mest handlare från Skellefteå och Piteå som mötte upp.

- **Fotboll.** Torget var också först platsen där fotbollspel förekom, men flyttades senare över till Högströms-vallen där även allmän idrott idkades.

- **Skidtävlingar**

- **Landstormen mönstrar på torget.** När första världskriget utbröt den 4/8 1914, mönstrade och exerceerade Arvidsjaur's Landstorm sina mannar på torget före marschen till Pite-Långträsk, för vidare förflyttning till Boden.

- **Cirkus.** Kringresande sällskap har uppträtt på torget. En cirkus av större format gästade för första gången Arvidsjaur på 1930-talet och slog upp sitt tält på torget.

- **Midsommarfirande** har firats på torget, se bild 1982_217 från 1924 och 2009_3_5 från 1940-talet.

- **Brandövningar** har utförts på torget, se bild 1982_684_5 och 1982_228 från 1922.

Storgatan Glommersräsk 1900

Närmast till vänster:

1. Fru Björners gård, f.d. gamla barnmorskegården
2. Mejeriet med uthus

Närmast till höger:

3. Gamla kapellet
 4. Anders Vikmans gård
 5. Lars Falks affär, f.d. Sundqvist
Lars Falk, 1860-1928
 6. Längst bort handlaren Abraham Landstedts gård
Abraham Landstedt, 1854-1919
-

J Nygrens matvaruaffär i Zackarias Granbergs hus, i det s.k. Palladiumhuset (bio) på Stationsgatan. 2023 finns ett systembolag ungefär på samma plats.

Från vänster:

1. Helga Brännström, Jörn
 2. Affärsföreståndarinnan Alma Dahlberg, Holmsund
 3. Otto Herbert Nilsson, Ånäset, 1915-1936
-